

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

**VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS**
avaliku teabe asjas nr. 2.1.3/19/3979

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni juhtivinspektor Sirje Biin
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	03.01.2020, Tallinn
Vaide esitamise aeg	04.11.2019 (inspektsioonis registreeritud 05.11.2019)
Teabevaldaja	Pirita Linnaosa Valitsus e-posti aadress: pirita@tallinnlv.ee
	linnaosa vanem
Teabevaldaja vastutava isik	
Vaide esitaja (teabenõudja)	XXX e-posti aadress: xxx

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punkti 3, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie täielikult;
- 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
Vaadata uuesti läbi XXXi 09.10.2019 teabenõue ning väljastada küsitud teave juurdepääsupiiranguteta osas või keelduda teabenõude täitmisest seaduslikul alusel koos põhjendustega;
- 3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 17.01.2020.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. XXX esitas 05.11.2019 vaide Tallinna Linnavalitsuse tegevuse peale teabenõude täitmisel.
2. 12.11.2019 palusime vaiet täpsustada, kuna sellest ei ole üheselt arusaadav, mida täpselt sooviti ning mis osas on teave kätte saadud.
3. Vaide esitaja täpsustas vaiet 22.11.2019 ning vaie võeti menetlusse.
4. Inspeksioon tegi 26.11.2019 teabevaldajale järelepärimise.
5. Teabevaldaja vastas järelepärimisele 11.12.019.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Edastasin 06.10.19 teabenõude Tallinna LV e-mailile: lypost@tallinnlv.ee. 9.10.19 sain Mart Külvilt osalise vastuse, mille peale koostas uue märgukirja ja juhtisin puudustele tähelepanu. Tänapäevani ei ole täidetud minu 9.10 saadetud teabenõuet ega vastatud 17.10 saadetud märgukirjale. Rikutud on minu põhiõigust saada infot! Soovin, et minu teabenõue täidetakse ja minule edastataks küsitud materjalid/dokumendid.

Vaide täpsustuses märgib vaide esitaja järgmist:

Kuna ma ei teadnud millise dokumendi alusel olid reklaamid paigaldatud/kooskõlastatud, siis küsisin üldisemalt ja palusin teabenõue täita saates dokumendid minu e-mailile. 09.10 vastus ei sisaldanud teabenõudes küsitud dokumente. Selgitati, et reklaamid, mis asuvad erakinnistul on olemas linnaametite kooskõlastused ja Selveri lepingu osas mainiti, et leping on uuendamisel ja viidati mingile andmekogule, mis ei töötanud! Seega 17.10 küsisin uuesti ja palusin täpsustada, et miks ei peeta kinni teabenõudele vastamisel tähtaegadest! 12.11 sain vastuse, mis sisaldas 06.10 saadetud teabenõudes küsitud Selveri uut lepingut. Tänapäevani ei ole edastatud Selveri lepingut, mis eksisteeris varasemalt (mida ma ju tegelikult 06.10 küsisin) ja millele ametnik oma vastuses ka viitas! Lisaks ei ole saadetud kooskõlastusi, mis olla samuti linnalt saadud (vaata sama ametniku vastust).

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

I. Andmekaitse Inspeksioon palub Pirita Linnaosa Valitsusel hiljemalt 11. detsembriks 2019 vastata järgmistele küsimustele:

1. Kas linnavalitsusele on arusaadav, milliseid dokumente teabenõudja soovis?
2. Kas XXXi 09.10.2019 teabenõudele on vastatud?
3. Kui jah, esitada vastus inspeksioonile. Kui ei, põhjendada seda.
4. Kas vaide esitajale on selgitatud, kuidas TERA-st vajalikud andmed saada?
5. Kas TERA sisaldab kogu vaide esitaja küsitud teavet (lepingud, kooskõlastused)?

II. Pirita Linnaosa Valitsuse vastused on järgmised:

1. Jah, on arusaadav, milliseid dokumente teabenõudja soovis.

XXX esitas 06.10.2019 teabenõude (Lisad 1.1-1.4) sooviga tutvuda Rätsepa tee ristmikust Viimsi valla poole paiknevatele kinnistutele paigaldatud reklaamide paigaldamist lubavate lepingutega/kokkulepetega. Teabenõudele oli lisatud kolm fotot kuuest teabekandjast: Selver (1 teabekandja linnamaal), WINGMACHT OÜ (3 teabekandjat eramaal), Aktsiaselt Arco Vara Kinnisvarabiüroo (1 teabekandja eramaal); IPARTNER Kinnisvara Tallinn OÜ (1 teabekandja eramaal).

Pirita Linnaosa Valitsus vastas teabenõudele 09.10.2019 (Lisa 2.1 ja 2.2) teatades, et plakatitel olevad reklaamid asuvad eramaadel ning linnapoolsed kooskõlastused on reklaamide paigaldamiseks linna ametiasutustelt saadud. Selgitati, et Selveri reklaampost on paigaldatud linnamaale Pirita linnaosa vanema 07.04.2016 korralduse nr 1-2/18 alusel ning Selveri reklaam on uuendatud programmi TERA menetluses. Samas vastuskirjas märgiti ka, et reklaamide lepingute ja kooskõlastustega saab tutvuda aadressil [sisene andmekogusse TERA](#).

Siinkohal Pirita Linnaosa Valitsus **täpsustab**, et:

1.1. Kodanik näeb TERA avalikus vaates Tallinna linna haldusterritooriumile paigaldatud teabekandjate kohta üksnes avalikke andmeid: taotleja, teabekandja asukoht, teabepinna valdaja, teabekandja tüüp, reklaampinna pindala (m²), teabe eksponeerimise periood, ning teabekandja asukoht veebikaardil. Seega andmekogu TERA avalikus vaates lepinguid ja kooskõlastusi ei kuvata, kuid kõigil isikutel on võimalik tutvuda teabekandjate avalike andmetega olenemata sellest, kas need asuvad riigi või eraomandisse kuuluval kinnisasjal või ehitisel või Tallinna linnale kuuluva ehitise pinnal ([sisene andmekogusse TERA](#), vajuta „avaleht“, otsingus vali vastav linnaosa ning vajuta „otsi“).

Teabekandja on tervik, mis koosneb üldjuhul teabest, selle edastamise viisist ja teabepinnast ning võib hõlmata ka konstruktsiooni, kinnitus- ja toetuslahendust, valguslahendust, elektrivarustuslahendust ja elektripaigaldist (Tallinna Linnavolikogu 19.04.2018 vastu võetud ning 01.01.2019 jõustunud määrus nr 9 "[Välireklaami ja teabe paigaldamise kord](#)" (edaspidi Kord) § 2 p 17).

1.2. Tallinna linn on vaid Tallinna linnale kuuluva või Tallinna linna valduses oleva ehitise pinna kasutusse andmise lepingu pooleks (Korra § 2 p 5). Ehitise pind antakse kasutusse teabekandja paigaldamiseks. Lepingu sõlmimise eelduseks on muuhulgas ka vajalike kooskõlastuste olemasolu ning kooskõlastajad võivad olenevalt muuhulgas teabekandjast olla erinevad (Korra § 15 lg 1). Seega, kui sellise teabekandja avalikud andmed on TERA-s nähtavad, on leping sõlmitud ning vajalikud kooskõlastused antud. Teabekandja avalikud andmed sisalduvad ühtlasi ka lepingu üldandmetes.

1.3. Tallinna linn ei ole riigi või eraomandisse kuuluvale kinnisasjale või ehitisele teabekandja paigaldamiseks sõlmitud lepingute pooleks ega valda selliseid lepinguid. Tallinna linna ametiasutused vaid kooskõlastavad selliste teabekandjate paigaldamiseks esitatud taotlusi. Kooskõlastajad võivad olenevalt muuhulgas

teabekandjast olla erinevad (Korra § 7 lg 1, § 8). Seega, kui sellise teabekandja avalikud andmed on TERA-s nähtavad, on vajalikud kooskõlastused antud.

1.4. Teabekandjate, mille eksponeerimise periood lõppes enne TERA kasutusele võtmist (st enne 01.01.2019) ja mille pikendamist ei ole taotletud, andmeid TERAsse ei sisestata. Nende teabekandjate, mille eksponeerimise periood on lõppenud (olenemata sellest, kas eksponeerimise aeg algas enne või pärast 01.01.2019) ja/või mille pikendamise menetlus ei ole lõppenud, avalikke andmeid TERA ei kajasta. Kõikide teabekandjate, mille eksponeerimise periood algas enne TERA kasutusele võtmist ning lõpukuupäev ei ole saabunud, andmeid ei ole jõutud veel TERAsse sisestada, kuid sellega tegeletakse.

1.5. Kodanikul on Tallinna linna andmekogudes (sh TERA-s) avalike andmetena mitteavaldatud andmetega võimalik tutvuda, kui ta on teabenõudes põhjendanud, kuidas see teave on tema kui kolmanda isiku õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks vajalik ning teabevaldaja kaalutletult leiab, et teabele juurdepääsu võimaldamine on põhjendatud ja vajalik ([avaliku teabe seadus](#) § 4).

2. ja 3. Jah, XXXi 09.10.2019 teabenõudele on vastatud.

XXX esitas 09.10.2019 Pirita Linnaosa Valitsusele kirja (Lisa 3), milles märkis, et TERA ei tööta või ta ei oska kasutada õiget otsingut. Samas kirjutab ta, et „Ainus info Selveri kohta oli järgmine: Pirita linnaosa vanema 07.04.2016 korraldusega nr 1-2/18 antakse Selver AS-le (reg nr 10379733) otsustuskoras kasutusse rajatise pind teemaal Merivälja tee linnast välja suunalise sõiduraja ja Sarapiku tee 1 vahelisel linnamaal katastritunnusega 78402:204:7950 reklaamikandja 6x1,5m paigaldamiseks. Pinna üüritasu suurus on 300 eurot kalendrikuus. Lepingu kehtivus kolm aastat lepingu allkirjastamisest.“. Pirita Linnaosa Valitsusele on arusaamatu, kuidas XXX sai TERAs neid andmeid näha, kui need ei olnud avalikud - Selveri teabe eksponeerimise perioodi pikendamise menetlus ei olnud veel lõppenud (vt käesoleva kirja II p 1.4).

XXX soovis tutvuda Selveri lepinguga ja eramaal asuvate reklaamide kooskõlastustega. Samuti küsis ta enda 09.10.2019 kirjas, kas tänaseks ei ole antud lepingu tähtaeg juba läbi. Siinkohal pöörab Pirita Linnaosa Valitsus tähelepanu asjaolule, et juba 09.10.2019 vastuskirjas selgitati, et Selveri reklaam on uuendatud programmi TERA menetluses (vt käesoleva kirja pt II p 1). Kuna Selveri teabe eksponeerimise perioodi pikendamise menetlus ei olnud veel lõppenud, siis ei olnud uut lepingut sel hetkel ka allkirjastatud.

Pirita Linnaosa Valitsus saatis 09.10.2019 teabenõudele vastuse 12.11.2019 (Lisa 4.1 ja 4.2), millega edastas XXXile Selver AS-iga sõlmitud uue lepingu (TERA-s teabekandja ID-number [721119002](#), kus on nähtavad avalikud andmed). Vastuskiri saadeti samale e-posti aadressile, mille vahendusel oli kogu eelnev kirjavahetus toimunud ning millele palus XXX küsitud dokumendid edastada. Võttes arvesse käesoleva kirja pt II p-s 1.5 märgitud, poleks Pirita Linnaosa Valitsus pidanud seda lepingut XXXile edastama. Samas, kuna leping ei sisalda andmeid, mille avalikustamine kahjustaks Selver AS-i õigusi, ei ole Pirita Linnaosa Valitsus lepingu edastamisega rikkumist toime pannud.

4. Vaide esitajale on 09.10.2019 vastuskirjaga saadetud TERA otselink. Andmete saamise osas Pirita Linnaosa Valitsus nendib, et pidanuks olema teabenõuetele vastamisel täpsem ning XXXile selgitama sama, mida Andmekaitse Inspeksioonile käesoleva kirja pt II p 1 täpsustustes.

5. TERA sisaldab vaide esitaja küsitud teavet osaliselt.

06.10.2019 teabenõudele oli lisatud kolm fotot kuuest teabekandjast: Selver (1 teabekandja linnamaal, TERA-s kandja eelmine ID-number 72112017001, uus ID-number [721119002](#)); WINGMACHT OÜ (3 teabekandjat eramaal, TERA-s kandjate ID-numbrid: [71122018001](#), [71122018002](#), [711219001](#)); Aktsiaselt Arco Vara Kinnisvarabüroo (1 teabekandja eramaal, ei ole TERASSE kantud, vt käesoleva kirja pt II p 1.4); 1PARTNER Kinnisvara Tallinn OÜ (1 teabekandja eramaal, TERA-s kandja ID-number [715219001](#)). TERA ei sisalda ega peagi sisaldama eramaale teabekandja paigaldamiseks sõlmitud lepinguid (vt käesoleva kirja II pt p 1.3). Kodanikud näevad andmekogu avalikus vaates Tallinna linna haldusterritooriumile paigaldatud teabekandjate kohta üksnes avalikke andmeid, võttes arvesse käesoleva kirja pt II p-s 1.4 märgitut.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lõige 1 sätestab, et avalik teave on mistahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites. Avalikule teabele on kõigil juurdepääs vaba ning avalikule teabele saab juurdepääsu piirata üksnes juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus (AvTS § 3 lg 2).

AvTS § 20 kohaselt loetakse teabenõue täidetuks, kui 1) teave on teabenõudjale edastatud seaduses sätestatud viisil; 2) teabenõue on edastatud vastavalt kuuluvusele ja sellest on teabenõudjale teatatud; 3) teabenõudjale on selgitatud võimalust tutvuda avalikustatud teabega.

Vaide esitaja soovis 06.10.2019 teabenõudega tutvuda kolmes erinevas kohas reklaamide paigaldamist lubavate lepingutega/kokkulepetega.

Pirita Linnaosa Valitsus vastas 09.10.2019, et reklaamid asuvad eramaadel; linnaosa valitsusel ei ole neile juurdepääsu ning linnapoolsed kooskõlastused on reklaamide paigaldamiseks saadud. Linnamaale on Selveri reklaamist paigaldatud Pirita linnaosa vanema 07.04.2016 korralduse nr 1-2/18 alusel. Selveri reklaam on uuendatud programmi TERA menetluses.

Vaide esitaja, saades teabenõudele vastuse, teavitas 09.10.2019 teabevaldajat, et ei saa TERA-st soovitud infot kätte ning märkis: *Endiselt soovin tutvuda eelpool mainitud lepinguga. Lisaks soovin tutvuda Teie poolt viidatud eramaal asuvate reklaamide linna poolsete kooskõlastustega.*

Seega esitas vaide esitaja 09.10.2019 teabenõude, milles soovis saada:

- 1) Selveri AS-ga reklaami paigaldamise lepingut, mis sõlmiti pärast Pirita linnaosa vanema 07.04.2016 korraldust nr 1-2/18, millega anti maa reklaamikandja paigaldamiseks;
- 2) eramaal asuvate reklaamide linnapoolseid kooskõlastusi.

Ka vaide täpsustuses on vaide esitaja märkinud: *Tänaseni ei ole edastatud Selveri lepingut, mis eksisteeris varasemalt (mida ma ju tegelikult 06.10 küsisin) ja millele ametnik oma vastuses ka viitas! Lisaks ei ole saadetud kooskõlastusi, mis olla samuti linnalt saadud.*

Pirita Linnaosa Valitsus on vastuses inspektsiooni järelepärimisele üle korranud, et eramaadel asuvad reklaamid on linnapoolsed kooskõlastused saanud. Siinjuures ei ole ta ei vaide esitajale ega inspektsioonile selgitanud, miks neid kooskõlastusi ei ole küsijale väljastatud. Vaide esitaja ei ole soovinud kinnitust kooskõlastuste olemasolu kohta, vaid kooskõlastusi, mis eeldatavasti on dokumentide kujul olemas.

Teabenõude vastuses suunas teabevaldaja teabenõudja reklaamide lepingute ja kooskõlastustega tutvuma andmekogusse TERA. Samas täpsustab teabevaldaja inspektsiooni järelepärimise vastuse punktis 1.1, et TERA avalikus vaates lepinguid ja kooskõlastusi ei kuvata. Seega jääb arusaamatuks, miks suunati teabenõudja kohta, kust küsitud teavet kätte ei saa. AvTS § 20 punkti 3 kohaselt loetakse teabenõue täidetuks, kui teabenõudjale on selgitatud võimalust tutvuda avalikustatud teabega. Praegusel juhul ei ole võimalik teabenõudes küsitud lepingut ja kooskõlastusi juhatatud kohast kätte saada, mistõttu ei saa teabenõuet täidetuks lugeda.

Inspektsiooni järelepärimise vastuse punktis 1.3 märgib teabevaldaja, et ta ei valda lepinguid, mis on sõlmitud era- või riigimaale reklaamide paigaldamiseks, kuid linna ametiasutused kooskõlastavad selliste teabekandjate paigaldamiseks esitatud taotlusi.

Vaide esitaja on 09.10.2019 teabenõudes täpsustanud, et soovib üksnes linnamaale reklaami paigaldamiseks Selver AS-iga sõlmitud lepingut. Kooskõlastusi soovis vaide esitaja minule arusaadavalt kõigi paigaldatud reklaamide osas.

Teabevaldaja vastusest selgub, et tal on olemas Selver AS-ga sõlmitud leping, mis esimese teabenõude esitamise ajal oli uuendamisel, ja ta on uue lepingu novembris ka vaide esitajale edastanud. Selgub ka see, et reklaami paigaldamiseks annavad erinevad ametiasutused kooskõlastused, kuid jääb teadmata, kas need on teabevaldaja valduses või kas ta teab, kes neid valdab. Ei ole teada, miks kooskõlastusi vaide esitajale ei väljastatud, kui need teabevaldajal olemas on või ei keeldutud nende väljastamisest, kui neid pole.

Punktis 1.5 väidab teabevaldaja, *et kodanikul on Tallinna linna andmekogudes (sh TERA-s) avalike andmetena mitteavaldatud andmetega võimalik tutvuda, kui ta on teabenõudes põhjendanud, kuidas see teave on tema kui kolmanda isiku õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks vajalik ning teabevaldaja kaalutletult leiab, et teabele juurdepääsu võimaldamine on põhjendatud ja vajalik (avaliku teabe seadus § 4).*

Selle teabevaldaja väitega ei saa nõustuda. AvTS § 1 sätestab, et selle seaduse eesmärk on tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igäühe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest, ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle.

Põhiseaduse § 44 lõige 2 annab õiguse küsida asutustelt teavet nende tegevuse kohta. Õigus saada avalike ülesannete täitmise kohta teavet on igäühe õigus, mida saab piirata ainult seaduses sätestatud alustel (AvTS § 3 lg 2). Need alused on ära toodud AvTS §-s 35. Kui küsitud teave sisaldab asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks tunnistatud teavet ja sellele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti (AvTS § 38 lg 2). Teabevaldaja ei ole märkinud, mis on vaide esitaja küsitud teabes juurdepääsupiiranguga ega selgitanud, miks ei saa väljastada teavet juurdepääsupiiranguteta osas.

Kuna vaide esitaja ei ole saanud 09.10.2019 teabenõudes küsitud dokumente ning ei ole põhjendatud nende väljastamata jätmist, tuleb teabevaldajal teabenõue uuesti läbi vaadata ning väljastada dokumendid juurdepääsupiiranguteta osas või keelduda teabenõude täitmisest põhjendatult seaduses sätestatud alustel.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sirje Biin

juhtivinspektor

peadirektori volitusel